

Medieklagenemnda

Klagenemndas avgjørelse av 6. august 2024 i sak 2024/0697

Saken gjelder: Avslag på søknad om produksjonstilskudd

Klager: Sydvesten Lokalavis AS

Klagenemndas medlemmer: Bjørnar Borvik, Gunn Enli, Karin Fløistad og Eirik Østerud.

Bakgrunn:

- (1) Sydvesten Lokalavis AS (heretter klager) søkte 13. mars 2023 Medietilsynet om produksjonstilskudd til avisen Sydvesten for tilskuddsåret 2023 etter forskrift av 8. desember 2022 nr. 2117 om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier (heretter forskriften).
- (2) Klager ble gjort kjent med at avisen ville få en reduksjon i produksjonstilskuddet for 2023 i forbindelse med offentliggjøring av tilsynets prognoser. Klager søkte derfor om dispensasjon fra bestemmelsen om minstekrav til antall abonnenter for å kunne motta fullt tilskudd. Klager viste til at kuttet i produksjonstilskuddet var dramatisk og ville kunne få store konsekvenser for videre drift, samt at klagers vanskelige økonomiske situasjon skyldtes økte driftskostnader i kombinasjon med et betydelig fall i annonseinntekter.
- (3) Medietilsynet avsto 7. november 2023 søknaden om produksjonstilskudd med den begrunnelse at Sydvesten ikke oppfylte vilkåret om å ha minst 700 i abonnementstall, jf. forskriften § 5 bokstav j. Tilsynet vurderte at de øvrige vilkårene i forskriften §§ 5 til 9 var oppfylt. Tilsynet vurderte klagers søknad om dispensasjon etter forskriften § 23, men kom etter en samlet vurdering til at det ikke var grunnlag for å gi dispensasjon fra bestemmelsen om minstekravet til antall abonnenter. Tilsynet viste til at klagers økonomi ikke var å anse som så svak at den tilsa at det er fare for nedleggelse av avisen, ei heller at aviskonkurransen i vesentlig grad ville bli svekket i Bergen ved et kutt i avisens produksjonstilskudd. Etter tilsynets oppfatning er det også et utviklingspotensial på leser- og annonsemarkedet for avisen.
- (4) I vedtaket fremgikk det videre at avisen Sydvesten var omfattet av en overgangsordning, og derfor ville motta 2/3 av tilskuddet avisen mottok i 2022, jf. forskriften § 16. Berettiget produksjonstilskudd for 2023 utgjorde 634 394 kroner.
- (5) Klager påklaget vedtaket 22. november 2023, og la ved budsjettet for 2024 for å dokumentere at Medietilsynet feilaktig hadde lagt til grunn at avisen har en solid økonomisk situasjon.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (6) Medietilsynet foretok en ny vurdering av saken etter forvaltningsloven § 33 annet ledd, men fant ikke grunnlag for å oppheve eller endre det påklagde vedtaket. Saken ble oversendt Medieklagenemnda 23. april 2024, sammen med tilsynets innstilling i saken.
- (7) Nemndsmøte i saken ble avholdt 6. august 2024.

Medietilsynets begrunnelse i korte trekk:

- (8) Medietilsynet har begrunnet sitt avslag med at klager ikke oppfyller minstekravet om 700 abonnenter i kalenderåret før tilskuddet, jf. forskriften § 5 bokstav j, jf. § 21.
- (9) Medietilsynet vurderer det ikke som nødvendig å gi dispensasjon for å opprettholde konkurransen på utgiverstedet eller sikre driften av selskapet i et marked som er for lite til å være bærekraftig, jf. forskriften § 23 bokstav a og b. Tilsynet viser i vedtaket 7. november 2023 til at unntaksbestemmelsen praktiseres restriktivt og at unntak bare gis for ett tilskuddsår av gangen.
- (10) Medietilsynet har pekt på at klagers årsregnskap viser et underskudd på 460 646 kroner i 2022. Klager ble imidlertid tilført konsernbidrag, og dermed hadde en egenkapital på nær 2,5 millioner kroner ved utgangen av 2022. Tilsynet legger til grunn at Sydvesten er en liten bydelsavis med begrenset økonomi, men er av den oppfatning at det ikke er fare for nedleggelse av avisen eller at aviskonkurransen i vesentlig grad svekkes i Bergen ved et kutt i klagers produksjonstilskudd. Tilsynet viser i den forbindelse til at avisen hadde en egenkapital på nær 60 prosent per 31. desember 2022, og dermed hadde god soliditet.
- (11) Medietilsynets har videre i vedtaket vist til at Sydvestens primære dekningsområde er bydelene Fyllingsdalen og Laksevåg i Bergen kommune, og at disse bydelene ifølge SSB (per 1. januar 2023) til sammen har nær 71 000 innbyggere. Tilsynet vurderer på denne bakgrunn avisens dekningsområde til å være et betydelig marked i støttesammenheng, og at dette bør tilsi at det er et utviklingspotensial på leser- og annonsemarkedet for avisen.
- (12) Medietilsynet har i innstillingen 23. april 2024 til Medieklagenemnda utdypet sin konklusjon om ikke å gi klager dispensasjon med å vise til at Bergens Tidende og Bergensavisen er de to største avisene i Bergen, og at det i Bergen også utgis fire bydelsaviser; Åsane Tidende, Fanaposten, Bygdanytt og Sydvesten. Ettersom det utgis flere aviser i Bergen kommune, og aviskonkurransen i området må anses hard, særlig mellom Bergens Tidende og Bergensavisen, opprettholder tilsynet sin vurdering om at det ikke er grunnlag for dispensasjon etter forskriften § 23 bokstav a.
- (13) I innstillingen viser Medietilsynet videre til at tilsynet i forbindelse med klagebehandlingen innhentet klagers regnskap for 2023. Årsregnskapet viser et negativt årsresultat på 1,1 millioner kroner, men at egenkapitalen var på nær 3,8 millioner kroner etter et konsernbidrag på 2,6 millioner kroner fra eierselskapet Amedia. Innbyggertallet i Fyllingsdalen og Laksevåg tilsier etter tilsynets vurdering at klagers økonomi og markedspotensial ikke gir grunnlag for dispensasjon etter forskriften § 23 bokstav b.

Klager har i det vesentlige anført:

- (14) Klager anfører at Medietilsynet feilaktig har lagt til grunn at Sydvesten Lokalavis AS har en solid økonomi ved sin vurdering av om det skal gis dispensasjon fra bestemmelsen om minstekravet til antall abonnenter. Klager viser til at egenkapitalen på 2,5 millioner kroner i realiteten vil bety at Sydvesten vil være økonomisk levedyktig til omtrent midten

av 2024. Det er derfor klagers oppfatning at tilsynets vurdering av klagers soliditet er svært kortsiktig. Klager viser videre til at egenkapitalen har oppstått alene grunnet konsernbidrag fra tidligere eier, og ikke på grunn av solid økonomi i selskapet Sydvesten Lokalavis AS.

- (15) Klager er enig med Medietilsynet i at Sydvesten har potensial i sitt marked, men anfører at de ikke vil realisere dette potensialet hvis de ikke har økonomisk soliditet til å fortsette driften.
- (16) Klager viser til at de kun manglet 17 abonnenter i 2022 for å være innenfor minstekravet på 700 abonnenter, og viser til at det jobbes målrettet og hardt for å øke antall abonnenter og volumet på annonser. Klager kan vise til i overkant av 120 nye prøveabonnenter i 2023, og dette viser at utviklingen går i riktig retning. Kuttet i produksjonstilskuddet vil innebære at klager rundt midten av 2024 ikke vil være økonomisk levedyktig. Klager har for dårlig soliditet på kort sikt.
- (17) Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Medieklagenemndas vurdering:

- (18) Saken gjelder klage 22. november 2023 over Medietilsynets avslag 7. november 2023 på søknad om produksjonstilskudd for avisen Sydvesten for tilskuddsåret 2023. Klagen er fremsatt rettidig, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd.
- (19) Medietilsynets behandling av saken er gjort med hjemmel i forskrift av 8. desember 2022 nr. 2117 om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier. Forskriften §§ 5 til 9 inneholder kumulative vilkår for produksjonstilskudd. Tilsynet har vurdert at vilkårene i § 5 første ledd bokstavene a til i samt vilkårene i §§ 6 til 9 er oppfylt. Dette er ikke omtvistet, og Medieklagenemnda finner ikke grunn til å vurdere dette annerledes.
- (20) Ettersom klager i 2022 hadde et abonnementstall på 683, la Medietilsynet til grunn at minstekravet om 700 abonnenter i forskriften § 5 første ledd bokstav j ikke var oppfylt. Dette er heller ikke bestridt av klager.
- (21) Klager har søkt om dispensasjon etter forskriften § 23 på grunn av klagers økonomiske situasjon. Av forskriften § 23 første ledd framgår følgende:

«Medietilsynet kan gjøre unntak fra bestemmelser gitt i eller med hjemmel i denne forskriften for medier som allerede mottar tilskudd dersom

 - a. det er nødvendig for å opprettholde konkurransen på utgiverstedet,
 - b. det er nødvendig for å sikre driften av et nyhets- og aktualitetsmedium i et marked som er for lite til å være bærekraftig.»
- (22) Vilkåret det søkes om dispensasjon fra framgår av forskriften § 5 første ledd bokstav j, og kan dermed i utgangspunktet gis dersom vilkårene i forskriften § 23 første ledd anses oppfylt, jf. forskriften § 23 annet ledd.
- (23) Bestemmelsen i første ledd angir to alternative grunnlag for å gi dispensasjon fra ett eller flere av vilkårene i forskriften. I begge tilfeller må dispensasjon være «nødvendig». Det er i stor grad overlatt til Medietilsynets skjønn å avgjøre om det skal gis dispensasjon,

men skjønnsutøvelsen må være i tråd med grunnleggende forvaltningsrettslige prinsipper. Vilklårene i forskriften § 23 første ledd bokstav a eller b må uansett være oppfylt. Medieklagenemnda er videre enig med Medietilsynet i at dispensasjonsregelen er en snever unntaksregel.

- (24) I vedtaket tok Medietilsynet utgangspunkt i regnskapet fra klager for 2022. Etter tilsynets vurdering var selskapets soliditet tilfredsstillende og tilsynet fant at det ikke var en reell fare for nedleggelse av avisen eller svekkelse av aviskonkurransen basert på selskapets økonomi. I innstillingen til Medieklagenemnda er det vist til at tilsynet i forbindelse med klagebehandlingen har innhentet regnskap for 2023, og at en gjennomgang av dette underbygger tilsynets vurdering om at det ikke er fare for nedleggelse av avisen. I den forbindelse har tilsynet vektlagt at klager i 2023 er tilført kapital fra eierselskapet Amedia. Klagers økonomi i 2023 er etterfølgende forhold som det etter nemndas vurdering ikke er adgang til å vektlegge i vurderingen av om det skal gis dispensasjon i denne saken. Dette gjelder uavhengig av om det har skjedd en positiv eller negativ utvikling, jf. tilsvarende i Medieklagenemndas sak 2021/2186 (Bakkar og Berg) premiss 46. Slik nemnda ser det, er det bare klagers økonomi i 2022 som er relevant for tilskuddsåret 2023. Nemnda oppfatter heller ikke at regnskapet for 2023 har blitt tillagt selvstendig vekt i tilsynets vurdering av dispensasjonssøknaden i klageomgangen. Klagers fremleggelse av budsjett for 2024 vil dermed også etter nemndas vurdering være irrelevant for vurderingen av om det skal gis dispensasjon i denne saken.
- (25) Medieklagenemnda finner grunn til å nevne at svak økonomi hos mediet som søker støtte først og fremst er en faktisk forutsetning som åpner for at det kan foretas en dispensasjonsvurdering. Mediets vanskelige økonomiske situasjon vil ikke i seg selv være avgjørende for vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra ett eller flere av vilklårene. Det avgjørende for om det skal gis dispensasjon er om økonomisk støtte til det aktuelle mediet er nødvendig for å opprettholde konkurransen på utgiverstedet, eller om støtte er nødvendig for å sikre driften av mediet i et marked som er for lite til å være bærekraftig, jf. forskriften § 23 første ledd.
- (26) Legges klagers tall fra 2022 til grunn, slik Medietilsynet gjorde i vedtaket 7. november 2023, deler Medieklagenemnda tilsynets vurdering om at det i tilskuddsåret 2023 ikke var en reell og umiddelbar fare for nedleggelse av avisen. Dette til tross for et underskudd på 460 646 kroner. Klager hadde en egenkapital på nær 2,5 millioner kroner ved utgangen av 2022, tilsvarende en egenkapitalandel på nær 60 prosent. Dette må anses om god soliditet i 2022. Uten en reell fare for nedleggelse, var det dermed heller ikke nødvendig med økonomisk støtte for å opprettholde konkurransen på utgiverstedet. Nemnda deler også tilsynets vurdering om at avismarkedet som klager opererer i, ikke er for lite til å være bærekraftig, slik at økonomisk støtte til klager skulle være nødvendig for å sikre tilstrekkelig bredde i det som publiseres i det aktuelle avismarkedet.
- (27) Medieklagenemnda har på dette grunnlaget kommet til at det ikke kan reises innvendinger til Medietilsynets vurdering av dispensasjonssøknaden fra Sydvesten Lokalavis AS. Nemnda er enig med tilsynet i at det ikke er grunnlag for å gi dispensasjon etter forskriften § 23 første ledd, og at skjønnsutøvelsen og saksbehandlingen er forsvarlig.

Konklusjon:

På denne bakgrunn treffer Medieklagenemnda følgende

vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur